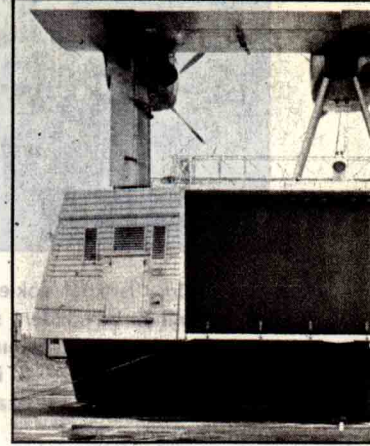

Şimdiye kadar yapılmış olan en büyük hovercraft gemisi

HAVA YASTIKLARI ÜSTÜNDE YÜZEN DEV

Harald KAISER

Bu dev hovercraft iki yan ve bir üst dümenle yönetilir, bunlar hava akımı içinde yön değişmelerini sağlarlar (yukarıda). Lâstikten yapışıcı düğmelere benzeyen lâstik önlük bir insan boyundan daha yüksektir.

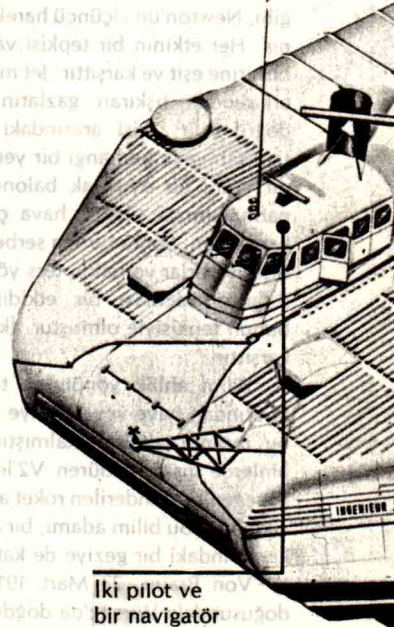

Hovercraft adı verilen bu yeni deniz taşıtının Manş Denizinde yaptığı ilk seferden on yıl sonra bu sistemle çalışan dünyanın en büyük feribotu denize indirildi.

“Deniz savaşı” sona erdi. İkinci raundda en sonunda İngilizlerin Manş Denizindeki egemenliğini ellerinden almayı başardılar: Bugünlerde dünyanın en büyük Hovercraft-gemisi Boulogne’dan (Fransa) kalkarak Folkstone ve Dover’e (İngiltere) ilk seferini yapacak. Bilindiği gibi Fransızların ilk Hover-Dev’i 3 Mayıs 1976’da yanmıştı.

O günden beri Paris’in ünlü Mühendislik firması Sedam’in teknisyenleri İngiltere ile Fransa arasındaki 40 kilometre genişliğindeki “su hortumu” (Manş Denizi) üzerinde yüzlerce deney yapmak için gidip geldiler. Amaçları geçen seferki gibi bir elektrik kısa devresinin hava yastığı-feribotunu yok etmemesi için her türlü önlemi önceden alabilmektir.

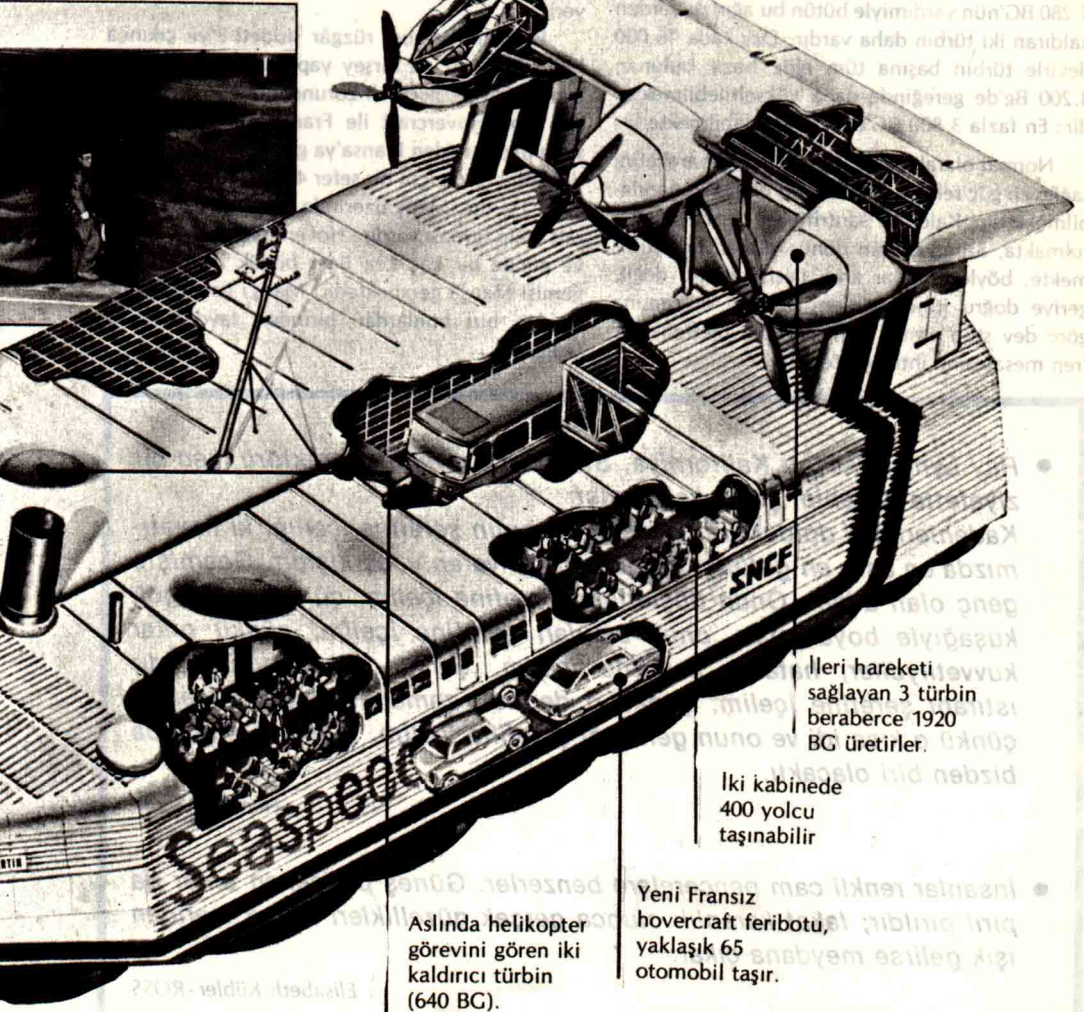
Test’ler bittikten ve dev bir kez “şişirilip” denizde başarı ile yüzdükten sonra, Fransız Demiryol Şirketi SNCF feribotun sahibi olarak özel bir servis için hazır durumdadır: Hover-limanı Boulogne’dan Paris’e ve Paris’ten Boulogne’a giden direkt bir demiryol hattı yolcuları ve otomobillerini üç saatte limana veya başkente getirecektir. Folkstone veya Dover’den isteyenler yine demiryolu ile Londra’ya kadar gidebileceklerdir.

İki pilot ve bir navigatör gemiyi yönetirler.

İki yolcu kabinesinde
400 yolcu rahat
koltuklarda otururlar.
(solda). Böylece
"jumbo" dünyanın
en büyük
hovercraftı'dır.
Ve saatte 130 mille
Manş'ı "süptürdüğü"
zaman seyahat
yalnız 30 dakika
sürer.

İleri hareketi
sağlayan 3 türbin
beraberce 1920
BG üretirler.

İki kabinede
400 yolcu
taşıyabilir

Aslında helikopter
görevini gören iki
kaldırıcı türbin
(640 BG).

Yeni Fransız
hovercraft feribotu,
yaklaşık 65
otomobil taşır.

Paris'ten Londra'ya (veya Londra'dan Paris'e) kadar trenle ve Hovercraft'la yapılacak bütün bu yolculuk 6 saatten fazla sürmeyecektir. Bunu projenin sorumluluğunu üzerlerine alan Fransız ve İngiliz Demiryol İdareleri garanti etmektedirler.

Yolculuğun en kısa kısmı denizde geçecektir. 50 metre uzunluğunda 23 metre genişliğinde ve 17 metre yüksekliğindeki Jumbo Hovercraft en kötü durumda bile 30 dakika içinde bir kıyıdan ötekine geçebilecektir. Bu saatte en yüksek 73 millik veya yuvarlak 130 kilometrelik bir hız demektir.

Bu yüksek tempoyu sağlayan beraberce 1920 BG üreten arka pervanenin üç türbinidir. 400 yolcu ve 65 otomobil ile dolan taşıt bu beygir güçleriyle 260 ton taşımak zorundadır. Ayrıca 1.280 BG'nün yardımıyla bütün bu ağırlığı yerden kaldıran iki türbin daha vardır. Dakikada 16.000 devirle türbin başına tüm elde hazır bulunan 3.200 Bg'de gereğinde daha yükseltilebilmektedir: En fazla 3.800 BG'e kadar çıkılabilmektedir.

Normal olarak taşıtın ileriye doğru hareketini sağlayan güç tehlike anında fren olarak kullanılabilir. Kaldırıcı santrifüjler derhal durdurulmakta, 3 pervanenin dönüş yönleri değiştirilmekte, böylece onlar artık ileriye doğru değil, geriye doğru itmektedirler. Denizin durumuna göre dev stop etmek için 160-200 metrelik bir fren mesafesine ihtiyaç gösterir.

Bu şekilde manevralara girilmemesini sağlamak gemi elektronik donanımının görevidir, bu donanım modern bir jet uçağında bulunanın hemen hemen aynıdır. Jumbo-Hovercraft bundan başka genellikle uçaklarda olduğu gibi iki pilotla yönetilir ve onlar gemiyi iki pedal ve iki yönetim kulesi ile sürerler ve bu sırada pervanelerin hava akımı içinde bulunan iki yan dümeden de faydalanırlar.

Bir yandan da 130 milyon Franka (700 milyon TL kadar) mal olan bu uçak ile gemi birleşimi feribotun yolcuları deniz yolculukları sırasında mümkün olduğu kadar rahatsız olmamaları için Kaptan Hovercraft gemisini akıllıca düşünülmüş bir mekanizma aracılığı ile sürekli olarak dengede tutar: Manivela basıncı ile Cockpit'ten (Kaptan yerinden) geminin tam o sırada çöken veya yükselen kısmına daha az veya fazla hava verir.

Bununla beraber rüzgâr şiddeti 7'ye çıkınca bir Hovercraft da birşey yapamaz ve limandan çıkmaktan vazgeçmek zorundadır.

Tabii Hovercraft ile Fransa'dan İngiltere'ye veya İngiltere'den Fransa'ya geçmek pek de ucuz değildir. Yolcu için bir sefer 480 ve otomobil için 1200 TL dir. Manş üzerinde çalışan iki Hovercraft rakip firması vardır: Hoverlloyd ve Sea speed ve günde bir kaç kez uçer büyük hava yastığı gemisi Manş'ı geçmektedir. Manş'ı geçen her uç kişiden biri bunlardan birinden faydalanmaktadır.

HOBBY'den

- **Ray Lyman Wilbur Kaliforniya, Stanford Üniversitesi rektörü iken bir ziyafette kadehini şöyle kaldırmıştı:**

Kadehlerimizi dolduralım ve sevgiyle onun şerefine içelim, ki hayatımızda en âsil, en gülünç, en güler yüzlü ve en yüce kişidir. Geçmişte genç olan adam. Onun düşlerinin, şerefine içelim, çünkü onlar gök kuşağıyla boyanmıştı, onun arzuları şerefine içelim, çünkü onlar kuvvetliydi; hataları şerefine içelim, çünkü onlar muazzamdı; ıstırapı şerefine içelim, çünkü o derindi; zamanın şerefine içelim, çünkü o kısa idi ve onun geleceği şerefine içelim, çünkü o sonunda bizden biri olacaktı.

Henry TAYLOR

- **İnsanlar renkli cam pencerelere benzerler. Güneş parlarken onlar da pırıl pırıldır; fakat karanlık olunca gerçek güzellikleri ancak içeriden ışık gelirse meydana çıkar.**

Elisabeth Kübler-ROSS